

Večernik

Leto IV. (XI.), štev. 217

Maribor, sreda 24. septembra 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglaševanje tudi oglašni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Kriza v Avstriji

DEMISIJA TRGOVSKEGA MINISTRA IN MOŽNOST ODSTOPA CELOKUPNE VLADE Dr. SCHOBRA. — OD MEVI PROCESA Dr. STRAFELLA. — »ARBEITER ZEITUNG IN VLOGA KRŠČANSKIH SOCIJALCEV V KRIZI.

DUNAJ, 24. septembra. Docela nepričakovano je prišlo v avstrijski vladni do krize in to radi prav nenavadnega vzroka. Kakor znano, se je te dni vršil med graškim podžupanom dr. Strafello in »Arbeiter Zeitung« proces, čegar ozadje je tvorilo nameravano imenovanje dr. Strafella za generalnega ravnatelja avstrijskih železnic. Imenovanje so forsirali krščanski socijanci, dočim so bili socijalni demokrati proti ter so vpriporili proti dr. Strafelli divjo gonjo. V procesu, ki se je nato razvil, pa se je odgovornemu uredniku »Arbeiter Zeitung« posrečil dokaz resnice ravno v onih točkah obtožnice, ki se nanašajo na očitek nekorektnosti in nesposobnosti dr. Strafella za generalnega ravnatelja avstrijskih železnic. Radi priziva dr. Strafello proti obtožbeni delni oprostitvi razsodba še ni pravomočna.

Kljub temu pa krščanski socijanci že sedaj zopet forsirajo imenovanje dr. Strafella za generalnega ravnatelja železnic, češ da ga je treba na ta način rehabilitirati in dati zadoščenje tudi stranki, ki je bila s tem procesom hudo kompromitirana. Proti temu pa je odločno nastopil trgovski minister dr. Schuster, v čegar resor spada železnice. Med njim in državnim podkanclerjem Vaugoinom je prišlo za to do spora, ki je končal z demisijsko dr. Schusterja. Vsa prigovarjanja, da bi dr. Schuster umaknil svojo demisijo, so ostala brez uspeha. Zato se bo vršila danes seja ministrskega sveta, na kateri se bo končno sklepalo o tej demisiji.

Med tem pa se je položaj še poostрил, tako da se resno govori o predsojeh demisije celokupnega kabineta. Svočel je imelo namreč vodstvo krščanske socijalne stranke sejo, na kateri je razpravljalo o položaju in sklenilo, da z vso odločnostjo vztraja na takojšnjem imenovanju dr. Strafella za generalnega ravnatelja avstrijskih železnic. Člani stranke vodstva so posetili tudi kancelarja dr. Schobra in mu sporočili to zahtevo. Toda dr. Schober je imenovanje odklonil, češ da bi pomenilo poseganje v judikaturo, ker razsodba še ni pravomočna in se bo proces še nadaljeval. Izjavil je, da je zato za vladno ta zahteva nesprejemljiva. Ker pa krščanski socijanci kljub temu vztrajajo pri svoji zahtevi, bo najbrže odstopila celokupna vlada. Odločitev bo padla danes popoldne.

V političnih krogih se zatrjuje, da je vladna kriza neizbežna. Krščanski socijanci jo hočejo namenoma izvesti, da preprečijo nadaljnje delo parlamenta in dosežejo nove volitve. Mislijo namreč,

di, ki so vedno pripravljeni na vstajo in so stalno v bojnih odnosih z državnim narodom. Švicarski delegat Motta se je kot referent priključil Briandovemu stališču.

Danes dopoldne bo padla v šesti komisiji odločitev. Včeraj dopoldne so se sestali delegati Male antante, Poljske in Grčije in sestavili resolucijo, ki jo bodo danes predložili šesti komisiji. V tej resoluciji ugotavljajo zastopniki navedenih držav, da je bilo dosedajno delo Društva narodov v manjšinski zadevah v popolnem soglasju z obstoječimi pogodbami,

da je postal po volitvah v Nemčiji položaj za nje zelo ugoden in da bodo lahko štrli moč socijalnih demokratov. S tem pa bi bil preprečen tudi sprejem raznih zakonov, ki krščanskim socijalcem niso pogodu, kakor reforma zakonskega prava, šolski zakon itd.

Eventuelni padec dr. Schobra ravno v trenutku, ko se je pripravljala, da izvede veliko sanacijsko delo, bi vsekakor rodil slabe posledice, ker bi delo na konsolidaciji države zastalo in bi se še bolj poostriili že tako dovolj napeti odnosi med dosedanjimi večjimi strankami.

Hindenburg poseti Porenje

BERLIN, 24. sept. Državni predsednik Hindenburg poseti dne 9. oktobra Porenje, s čemer bo dovršil obiske v bivše okupirane pokrajine, katere je moral radi tragičnih dogodkov v Kobenzu prekiniti. Pruska vlada bo izdala v spomin na osvoboditev Porenja celine po 20 in 25 mark.

Zanimiv proces u Lipskem

LIPSKO, 24. sept. Pred državnim sodiščem se je pričel veleizdajniški proces proti bivšim častnikom državne brambore Scheringerju, Kudinu in Wendtu, ki so obtoženi, da so pripravljali izpremembo sedanjega ustavnega stanja z nasilnimi sredstvi. Največja senzacija včerajšnjega dne je bila, da je sodišče sklenilo povabiti Hitlerja kot prič v tej aferi. Za proces vlada v vsej Nemčiji veliko zanimanje, ker se obetajo razna odkritja o ciljih narodno-socijalistične stranke v Nemčiji.

Kralj Faisal u Rimu

RIM, 24. septembra. Iraški kralj Faisal, ki je na potovanju po evropskih prestolnicah, se mudi sedaj v Italiji in je posetil italijanskega kralja Viktorja Emanuela v gradu San Rossore, nakar se je odpeljal takoj v Rim, da si ogleda zgodovinske znamenitosti večnega mesta.

Poizkušeni samomor bivšega rumunskega vojnega ministra

BUKAREŠT, 24. septembra. Bivši vojni minister v kabinetu Averescu, general Mircescu, si je pognal včeraj kroglo v prsa in se težko ranil. General Mircescu je vzel s seboj v Dorno Vatro, kjer je bil na oddihu, neko listino, ki je vsebovala načrte za sodelovanje rumun-

ki se ne morejo izpremeniti brez pristanka vseh prizadetih držav. Resolucija priporoča tajništvu Društva narodov, naj nadaljuje svoje delo v tej smeri. V krogih Društva narodov je včeraj prevladovalo prepričanje, da bo ta resolucija danes sprejeta in tako odbit naskok nemških, bolgarskih in madžarskih delegatov, ki so hoteli manjšinsko vprašanje izkoristiti v svoje posebne namene, ne iz ljubezni do manjšin, ki so baš v teh državah skoro brez vseh pravic, ampak v cilju svojih revizionističnih poskusov.

ske in poljske armade v slučaju vojne s sovjetsko Rusijo. To listino pa mu je v Dorni Vatri ukradla neka dama. General je spočetka to prikrival. Ko pa je sedaj sovjetsko časopisje objavilo faksimile listine in se je stvar pojasnila, je poizkušal general izvršiti samomor.

Nadaljne aretacije ukrajinskih politikov

VARŠAVA, 24. septembra. Policijske oblasti so pri novi veliki akciji proti ukrajinskim vojnim organizacijam, ki je bila izvršena včeraj v treh okrajih vzhodne Galicije, aretirali med drugimi tudi voditelja tajne ukrajinske vojaške organizacije Holovinskega, ki se je že delj časa skrival. Holovinski je obtožen, da je sestavil celo vrsto vojaški organiziranih bojnih skupin ter vodil napade in sabotažna dejanja proti prometnim napravam. Pričakujejo pa se še nove aretacije.

NEW-YORK, 24. septembra. Tu je umrl znani »jekleni kralj«, Henry Phypis, star 90 let. Pokojnik je zapustil 275 milijonov dolarjev in je bil dolga leta družabnik Carnegiea. Ogromne vsote denarja je izdal za razne dobrodelne namene.

Nesrečen padeo.

10letni sinček Feliks Marije Mlekuš iz Dankove ulice je včeraj med igranjem z drugimi otroci splezal na voz za fekalije, ki je stal na dvorišču. Pri tem mu je spodrsnilo in je padel na tla. Po padcu je začutil bolečine v roki. Odpremil so ga v bolnico, kjer je zdravnik konstatiral, da je najbrže roka nalomljena.

Zopet zaplenjene gobe na trgu.

Danes je tržni nadzornik na trgu zopet zaplenil 7 košar (krog 50 kg) črvi-vih gob.

Racije za avtomobilski grešniki.

Zadnje čase se je med avtomobilisti in motociklisti razpasla navada, da vozijo po zanje prepovedanih ulicah, Gosposki in drugih, ter ovirajo promet in ogrožajo osebno varnost pasantov. Predstojništvo mestne policije je zato odredilo patrole v civilu, ki bodo vršile in že vrše racije po vseh takih ulicah. Včeraj je takšna patrola samo v Gosposki ulici ugotovila 4 avtomobile, ki so vozili po tej ulici, ne da bi imeli njih lastniki ali potniki v tej ulici službenega posla. Seveda bodo vsi taki vozači strogo kaznovani. Patrole bodo vršile odslej svojo službo dnevno.

Ne dopade se mu pri nas.

Včeraj je bil v neki gostilni aretiran upokojeni železničar G., ker je zabavljaj čez razmere v naši državi in izjavljaj, da v drugih državah žive bolje. Prisojenih mu je bilo 24 ur policijske zapor.

Ni dneva brez — tatvine koles.

Tudi včeraj je bilo ukradeno kolo, in sicer Juliju Tarkušu, delavcu iz Vrhovdola, iz hodnika v Zadržni gospodarski banki.

Trdovratno zapeko, katar debelega črevesa, napetosti želodčne motnje, zastajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih odpravimo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice, če jo izpijemo zjutraj in zvečer malo čašico. Zdravniki strokovne veličine izpričujejo, da učinkuje »Franz Josefova« voda celo pri zdravljenju črevesu brez bolečin. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. I

Manjšinsko vprašanje

Je te dni zopet predmet razprav tudi pred Društvom narodov. Debata v šesti komisiji kaže na eni strani, da se Društvo narodov želi resno baviti s tem važnim problemom, na drugi strani pa, da skušajo izrabljati manjšinsko vprašanje v svoje posebne politične svrhe države, ki so vse drugo kakor narodnim manjšinam na svojih ozemljih pravične. Dogodki v šesti komisiji Društva narodov so pokazali, da so poskušale Nemčija, Madžarska in Bolgarska skupno ofenzivo v Ženevi v cilju svojih revizionističnih stremeljenj. Zastopniki držav Male antante in Poljske so zato odločno branili stališče, da ni mogoča sprememba v dosedajnem postopanju Društva narodov v manjšinskem vprašanju, dokler se doleže mirovnih pogodb o zaščiti narodnih manjšin ne raztegnejo na vse države Evrope.

V debati, ki se je vršila zlasti minuli ponedeljek, se je grški delegat odločno izrekel za manjšinsko politiko Male antante in Poljske ter je ostro zavrnil argumente bolgarskega delegata Burova. Poljski zunanji minister Zaleski je zlasti ostro zavrnil resolucijo nemškega delegata, na katerega je javno stavil vprašanje, zakaj Nemčija, ki zahteva povečanje obveznosti onih držav napram narodnim manjšinam, katere so podpisale konvencije glede zaščite narodnih manjšin, sama že ne izvaja dejanske zaščite narodnih manjšin in zakaj govori o tem vedno samo v Ženevi. Nemški delegat dr. Curtius mu ni mogel na to vprašanje dati stvarnega odgovora in je opletal s frazo, da je Nemčija proti postopni asimilaciji manjšin.

Pozornost je vzbudila izjava našega zunanjega ministra dr. Marinkoviča, ki je jasno in odločno povdaril, da niti politična komisija niti plenum Društva narodov nimata pravice vtikati se v praktično izvajanje manjšinskih pogodb in da ima pravico kontrole samo Svet Društva narodov. Cela Mala antanta je voljna predložiti to principijelno vprašanje, ki je bilo urejeno z odredbo najvišjega sveta zaveznikov povodom versajlskih mirovnih pogajanj, razsodišču v Haagu v odločitev. Ostro je tudi zavrnil poskuse navideznih zaščitnikov narodnih manjšin, ki hočejo pritiskati na Svet in na generalno tajništvo Društva narodov. Vsi delegati so Marinkovičev govor prav dobro razumeli kot svečano svarilo in kot veto proti revizionističnim stremeljenjem posameznih delegatov, ki se skrivajo za manjšinsko zaščito.

Končno se je tudi francoski zunanji minister Briand odločno izrekel proti nemškim nakanam in predlogom, ki jih podpirajo Madžari in Bolgari. Nemška resolucija, ki sicer ne predlaga prav nič konkretnega, skuša z lepimi frazami sužestivno uplivati. Nikdar pa se ne sme v Društvo narodov dopustiti, da bi prišli do veljave s svojimi bajkami o barbarstvih proti manjšinam razni manjšinski hujšakci. Ne sme se dopustiti, da nastanejo iz narodnih manjšin mali naro-

Mariborski in dnevni drobiž

Slovanski zdravniki skozi Maribor.

Dne 1. oktobra se bodo peljali skozi Maribor v dveh posebnih vlakih slovanski zdravniki, ki se peljejo na slovanski zdravniški kongres v Split. Čehoslovakov bo okrog 200, Poljakov pa celo okrog 400. Med njimi je mnogo vseučiliških profesorjev in drugih odličnih zdravnikov iz Češkoslovaške ter Poljske in pa ruskih emigrantov. Z zdravniški potujejo tudi njihove rodbine. Kakor čujemo, pripravljajo Mariborsko zdravniško društvo odličnim gostom svečan sprejem v Mariboru.

Izredna seja mariborskega občinskega sveta

Je sklicana za petek, 26. tm. ob 18.30. Na dnevnem redu je samo prodaja Tegetthoffove rojstne hiše v Slovenski ulici št. 12, katero je mestna občina kupila lani na javni dražbi. V smislu stavbnega načrta bo moral kupec sedanje poslopje podreti in zgraditi tamkaj moderno, trinaadstropno poslopje, ki bo v Slovenski ulici v liniji kavarnastorije in bo razširjena tudi Gosposka ulica. Mariborska mestna občina je bila že pred vojno lastnica te hiše, katero pa je potem prodala tovarnarju Franzu pod pogojem, da se mora hiša po vojni podreti in sezidati novo poslopje v stavbni črti. Radi ponovne menjave lastnika pa je postala ta obveznost potem sporna. Lani je občina zopet kupila hišo in sicer na javni dražbi, sedaj pa jo bo zopet prodala, da se končno vendar enkrat izvede stari načrt.

Iz mestnega sveta.

V sinočnji seji mestnega sveta so se podelila gradbena dovoljenja: Marini Alfredu za zgradbo garaže v Masarykovi ulici; Kocbeku Stanku za gradbo stanovanjske hiše v Kersnikovi ulici; Šunku Mihaelu za preureditev gospodarskega poslopja na Radvanjski cesti in Hitiju Stanku in Elviru za gradbo enonadstropne stanovanjske hiše ob Radvanjski cesti. — Uporabna dovoljenja so se podelila: Schamesbergerjevemu dedičem za preureditev gospodarskega poslopja; Lašiču Vinku za gradbo stanovanjskega prizidka ob Tržaški c. 98/a in Jemcu Ivanu za nadzidavo nadstropja v Prešernovi ulici št. 16.

Razmah zimskega sporta v Mariboru.

Mesto Maribor je v dobi par let postalo drugi zimsko-sportni center naše države. Zimski sport, posebno smučanje, pridobiva zimo za zimo več gojiteljev in prijateljev. Ni več sport posameznikov, postal je sport vseh slojev — sport slovenskega naroda. Kljub temu, da nismo razpolagali do danes v Mariboru z izrazito zimsko-sportnim klubom, so zimsko-sportne sekcije domačih klubov s svojimi prireditvami: smučskimi tekmami, zimsko-sportnimi predavanji, zbudile veliko zanimanje za to panogo sporta ter delale uspešno reklamo za naše še tako malo poznane divne smučske terene na Pohorju, kar zasluži s tujsko-prometnega stališča največjo pohvalo. Dva meseca nas ločita od zime in snega. Priprave so v polnem teku, kar nam da upanje, da bomo imeli letos zelo pestro zimsko-sportno sezono. V zadnjih dneh je zbudila velik interes in bila toplo pozdravljena novica, da se snuje v Mariboru »Mariborski smučarski klub«, prvi izraziti zimsko-sportni klub, kateri bo še bolj dvignil ugled našega zimsko-sportnega centra. Želimo mlademu klubu na ustanovnem občnem zboru, ki se bo vršil danes ob 20. uri v hotelu »Zamorec«, dober začetek ter v predstoječi sezoni uspešno udeleževanje in velik razmah.

Koncerti mariborske Glasbene Matice.

Koncert Glasbene Matice se bo vršil v stolnici 3. tm., v župni cerkvi v Celju pa 5. oktobra. To pa zaradi okolice, ki se vsakokrat v velikem številu udeležuje matičnih koncertov.

Proces proti Slovincem v Rimu.

Ki bi se imel proti drugi skupini tržaških obtožencev pričeti 22. tm., je odgođen na mesec oktober.

Sezona v Rogaški Slatini

še vedno ni končana. Od 1. do 15. sept. je bilo 409 novih gostov in 131 pasantov. Skupno število gostov in pasantov v letošnji sezoni do 15. sept. je 7337.

Mariborski strelci v Novem Sadu.

V nedeljo je bilo v Novem Sadu svečano blagoslovljenje novega strelišča, združeno s proslavo 140letnice obstoja tamkajšnje strelske družine. Ob tej priliki je bila otvorjena tudi 19. državna strelska tekma Saveza streljaških družin, ki se je vršila lani v Mariboru. Za tekmo se je prijavilo 960 strelcev iz vseh pokrajin naše države. Iz Slovenije se udeležujejo tekmovalnega streljanja sledeči gospodje, vsi iz Maribora: dr. Hugon Robič, prof. Pero Cestnik, Slavko Reja, Dušan Hinič, Milan Matejič, Josip Golob, Tone Majer in Hinko Pogačnik, oba dijaka drž. realke. Kakor nam poročajo, nestanovitno vreme precej moti naše strelce, vendar so posamezni naši strelci dosedaj med najboljšimi. Čeravno ni upati, da bi jim uspelo prekositi strelce iz Srbije, kjer je streljanje takorekoč narodni sport, si bodo vendar Mariborčani priborili častno mesto. Po orzojavki, katero smo prejeli včeraj popoldne iz Novega Sada, se tekmovalno streljanje na splošno tarčo približuje zaključku. Do ponedeljka je vodil kapetan Mitrovič iz Kragujevca, včeraj pa ga je prekosil Mariborčan, primarij dr. Hugon Robič, ki je dosegel 279 od 300 dosegljivih točk. Končna odločitev pa pade danes.

Ali ste že videli zvočni velefilm »Atlantik«.

ki ga igra še do nedelje 28. tm. Zveza kulturnih društev v Mariboru v Kinu Union? Če še ne, potem ne odlašajte in si ga nemudoma oglejte! Videli boste čudo filmske tehnike, ki z neverjetno realistično in psihološko globino slika eno najstrašnejših katastrof na širokem morju, koje žrtev je postalo krog 2000 ljudi, ki so potonili z modernim veleparnikom vred v morskimi globčinah Atlantika. Življenje na takšnem preokceanskem kolosu in tragedija sama je v filmu podana s tako življensko resničnostjo in na drugi strani globoko čustvenostjo, da ne smete opustiti prilike, da si ogledate ta danes največji evropski zvočni film.

Otvoritev gledališke sezone

v mariborskem gledališču bo v sredo, 1. oktobra. Ob tej priliki se bo vršila premijera na novo naštudirane in inscenirane Shakespearjeve klasične komedije »Sen kresne noči«, ki jo pripravlja režiser gospod Jože Kovič. Sodeluje ves ansambel, nadalje zbor in balet. — Glasbena sezona se otvori z zelo melodijozno in napeto Szirmajevovo opereto »Aleksandra«, ki se bo v njej predstavil kot pevec in režiser na novo angažirani g. Djuka Truhovič. Za gledališki abonma se še sprejemajo nove prijave do četrta, 25. tm.

Sv. Jakob v Slov. gor.

Pogreba gospe Marije Peklarijeve, ki se je vršil v soboto, dne 20. tm., se je udeležilo mnogo domačinov in Mariborčanov. Po pogrebu so se zbrali vsi v gostilni gosp. Matije Peklarija. Namesto venca na grob umrle gospe je med Mariborčani nabral na predlog nekdanjega šentjakobskega župana gospoda Gregorja Škofa iz Krčevine bivši naš šolski upravitelj gospod Franc Kotnik 250 Din za revne tukajšnje učence. Vsem najpristranejša hvala!

Večerni kuharski tečaj za fino pecivo se začne 29. septembra na zavodu »Vesna« v Mariboru. Prijave sprejema vodstvo. 2702

Za pospeševanje živinoreje

dobi Dravska banovina iz otvorenih kreditov v državnem proračunu 148.152 Din. Tudi dobi Dravska banovina iz pošiljk plemenske živine, ki prihajajo po nakupovanju s strani posebne strokovne komisije v Avstriji in Nemčiji, 10 bikov simendolske pasme, murskosobočki okraj pa še posebej plemenskega bika in plemensko kravo iste pasme. Iz Avstrije je določenih za Dravsko banovino tudi še 5 bikov pingavske pasme.

Novice iz Radvanja.

Jesen je že tu. Po polju kar mrgoli delavcev in delavk, ki spravljajo jesenske pridelke. Krompir je še precej debel in ga je tudi dosti; toda, če bo vreme vedno tako neugodno, bo začel gniti in tudi miši ga že načenjajo. Na Slovenski Kalvariji se je oglasil naš star znanec klopotec, ki oznanja okoličanom, da se bliža bogata trgatva. Okrog vinograda pa stopa »outar«, tako namreč pravijo čuvarjem s pištolo in puško na rami in njegovo bistro oko opazi vsakega, ki bi se skušal sladkati z debelimi, sladkimi jagodami. Tudi pot na Kalvarijo je zaprta. Zabarikadirana je namreč z močno žično oviro, ki zabranjuje nevarnim gostom pot v vinograd. Tudi sadonosniki so živi. Vse staro in mlado se suče pod drevesi, ki so obloženi z jabolkami in hruškami ter jih obirajo. Vmes pa hodijo krepki možje, ki nosijo polne košare v stiskalnici, iz katerih se sliši v enakomernem taktu udarjanje kijev. Pa se zasučo velik kamen, tram se spušča na koš in spodaj teče sladka »tukla« v debelem curku v kad. Prišla je namreč sezona vinskih trgatav. Pri nas jo je otvorilo pevsko društvo »Lira« in je prireditelj v prostorih gostilne Lobnik prav dobro uspeval. Kar mrgolelo je mladine in tudi stari so se udeležili. Sedaj pride čas kožuhanja, tudi god našega cerkvenega patrona sv. Frančiška se bliža. Ej to bo še veselja.

Gremijalna trgovska nadaljevalna šola v Mariboru.

Vpisovanje v vse razrede se bo vršilo v sredo, dne 1. oktobra od 15. do 18. ure v prirodoslovnem kabinetu drž. trgovske akademije na Zrinjskega trgu št. 1, I. nadst., vrata št. 31. K vpisovanju naj prinese vsak učenec oz. učenka rojstni list, zadnje šolsko izpričevalo, po dve izpolnjeni rodovnici, ki jih dobi v pisarni Trgovskega gremija. Jurčičeva ulica 8, II. nadst. in novinci še posebno potrdilo gremija, ki ga dobe istotam. Pismeni ponavljalni, sprejemni in drugi izpiti prično v četrtek, dne 2. oktobra ob 15. uri. Ustmeni izpiti bodo v petek, dne 3. okt. in po potrebi še v soboto, dne 4. okt. od 15. ure dalje. Reden pouk prične v ponedeljek, dne 6. okt. ob 15. uri. Vse ostalo zvedo učenci, oz. njihovi gospodarji v šoli.

Samo še par večerov

SVENGALI
Sreda Četrtek
Velika kavarna.

Nič ni tako skrito...

Danes zjutraj krog 7. je bil v Mariboru aretiran 29letni brezposelni usnjarski delavec Avgust Novak, doma iz Črmlje v Slov. gor., stanujoč v Novi vasi pri Ptuj, ker je imel kolo sumljivega izvora. Ugotovilo se je, da je bilo to kolo pred poldrugim letom ukradeno nekega lastnika v Košakih. Novak se je ravno tiste čase tudi brez posla potikal po Mariboru. Oddal ga bodo sodišču.

KINO

Grajski:

Samo do petka 26. tm.
Ne vernjem več v nobeno ženo
krasen 100% zvočni film
V pripravi: Tonfilmska opereta:
Korvetni kapitan: Harry Liedtke

Union:

Od danes dalje
Največja pomorska katastrofa
ATLANTIK
v 100% nemškem zvočnem filmu.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17., 19., 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri.
Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

Abiturijenti!

Ko prihajate polni mladostnega navdušenja na zagrebačko almo mater, kjer se boste na raznih fakultetah z vneto izobraževali, vedite, da s tem vaša naloga še ni izpolnjena. Življenje zahteva še vse več od vas. Poklicani ste, da delujete tudi na kulturnem, socialnem in gospodarskem polju. Vse to vam v polni meri nudi jugoslovansko akademsko društvo »Triglav«, kot najstarejše in najdelavnejše akademsko društvo na jugoslovanskih univerzah. Vabimo vas, da pridete med nas, da se spoznamo med seboj in živimo iskreno tovariški, kakor je vedno živel visokošolec »Triglav«. Za vse informacije, ki jih potrebujete ob vpisu na univerzo, smo vam vedno na razpolago v naših društvenih lokalih v Gunduličevi ulici 29, pritlično. Tovarishi bodoči Triglavani dobrodošli! — J. A. D. Triglav v Zagrebu.

Ciganska tatvina na Pobrežju.

o kateri smo poročali v ponedeljek, je bila k sreči samo fantazija. Jurij Kosič se je nekoliko preveč zatopil v premišljevanje o bajni moči rujnega vinca in je pustil svojega žrebca pri sosedu, gostilničarju Štoku, brez nadzorstva. Ker pa se je »Fric« naveličal stati in je hotel oditi sam brez gospodarja domov, ga je gostilničar Štok zapeljal v hlev. Ko je potem Kosič brez žrebca kolovratil proti domu, so ga neznani pasanti potegnili, češ, cigani so ti žrebca ukradli. Ne da bi se prepričal, kje je konj, je potem prijavil dogodek policiji, dočim je njegov »Fric« med tem mirno zobal doma oves. Pomota je najbrže nastala takole: Gospod Štok ima krasno črno cigansko glavo. V šali večkrat tudi trdi, da je ciganskega porekla. In deloma ima tudi prav. Po Adamu in Evi je gotovo ž njimi v sorodu.

Svinjski sejem.

Na zadnji svinjski sejem je bilo pripeljanih 470, prodanih pa 226 svinj. Cene so bile sledeče: 5—6 tednov stari prašiči 100—125 Din, 7—9 tednov stari 200, 3—4 mesece 280—300, 5—7 mesecev 420—500, 8—10 mesecev 580—680, 1 leto 1000—1300, 1 kg žive teže 11—13, 1 kg mrtve teže 15—17 Din.

Uboj pri Racerdvoru?

Danes zjutraj krog pol 7. je našel poljski čuvaj občine Krčevina v Schnederjevem gozdu nad Racerdvorom, v občini Krčevini, truplo 16 do 17letnega mladeniča, po zunanosti sodeč dijaka, kojega identiteta doslej še ni ugotovljena. Nad desnim očesom ima mladenič preko glave veliko rano, ki je bila prizadana najbrže s sekirjo in je tako globoka, da se vidijo tudi možgani. Dejanje je bilo izvršeno najbrže v pretekli noči. Danes popoldne ob 13. je odšla na lice mesta sodna komisija, da ugotovi dejanski stan in da raztelesi truplo in dožene vzrok smrti.

Dobra hrana v Javni kuhinji na Slomškovem trgu št. 6.

V A razredu opoldne in zvečer Din 8.30, v B razredu Din 12.30 in v C razredu Din 14.30. Priglasite se! XXV.



HUBERTUS PLAŠČ

za deževna in hladna vremena
jako prikladno in elegantno
oblačilo

V zalogi tudi več vrst lodna iz kamele dlake za plašče in pelerine

L. ORNIK, KOROŠKA c. 9

Gandi in Čertkov

ZANIMIVA KORESPONDENCA MED VODJO INDIJCEV IN OSEBNIM TAJNIKOM POKOJNEGA VELIKEGA PISATELJA, LEVA TOLSTEGA.

Kadarkoli se omenja revolucionarno gibanje v Indiji, listi običajno opozarjajo obenem tudi na vmešavanje ruskih komunistov v indijske stvari. Malokomu pa je poznana vloga slavnega ruskega pisatelja in misleca Leva Tolstega v indijskem revolucionarnem gibanju. Seveda ne gre tu za fizično vlogo, ker je Tolstoj umrl že pred 20. leti, pač pa igra njegov nauk o »nenasprotovanju zlu« in o »breznasilju« značilno vlogo v indijskem revolucionarnem pokretu, posebno v življenju Gandija in njegovih sodobnikov.

Objavljamo izvlečke iz korespondence osebnega Tolstojevskega tajnika, Čertkova z Gandijem, ki je bila nedavno objavljena v listu »Moskva«, izhajajočem v Čikagu. Iz teh pisem se vidi temeljna razlika v naziranju obeh. Razlika v mišljenju se ne nanaša na sama načela, temveč na način njihovega ustvarjanja. V pogledu prakse je Čertkov bolj dosleden kakor Gandi.

V nekem pismu pravi Gandi: »Nenasprotovanje je za mene filozofski princip. Ono je pravilo in duh mojega življenja. Toda znano mi je, da se večkrat ne bom mogel ravnati po tem načelu, bodisi hoče ali nehoče. A to ni stvar razuma, temveč srca. Za ustvaritev nenasprotovanja je treba poguma in odločnosti. S težavo priznam svoje nedostatkosti. Toda v notranjosti sem miren. Nikdo od nas ne bo rešen brez pravice. Vem, da vojna ni dobra stvar, temveč absolutno zlo. Istotako vem, da pomeni tudi uničevanje samega sebe. Trdno sem prepričan, da svoboda, pridobljena s preli-vanjem krvi ali s prevaro, ni svoboda. Vem pa tudi to, da se človeka in človeške družbe ne more prisiliti, da bi sprejeli nauk o nenasprotovanju.«

Čertkov nato odgovarja: »Vaši ruski prijatelji Vam pošiljajo prisrčne pozdrave, želeč Vam nadaljnjih uspehov v Vaši sveti službi Bogu in človečanstvu. Vemo, da je vse, kar dosežete v svoji domovini, obenem tudi naš uspeh, ker služimo isti stvari. Čutimo globoko in radostno edinstvo z Vami.« Čertkov dalje očita Gandiju kompromisno stališče v vprašanju, ali naj Hindi branijo svojo posest in svoj »jaz« s silo, to je, ali naj nastopijo z nasiljem proti nasilju.

V odgovor navaja nato Gandi sledeči

primer: »Vzemimo, da žele mačke in miši iskreno mir. Mačke se morajo odreči borbi proti mišim. Toda, kako morejo skleniti mir miši? Čemu pa naj se one odpovedo? Ali je v tem vprašanju potreben tudi njihov glas? Recimo dalje, da se mačke ne drže skupnega sporazuma in še naprej preganjajo miši. Kaj naj napravijo miši? Morda bi se med njimi dobile modre glave, ki bi rekle: Žrtvovali bomo same sebe prostovoljno, da se mačke nasitijo in jih potem mine volja, da bi preganjale še ostale miši.

Toda, nadaljuje Gandi, morejo se najti tudi miši, ki bi bile za oborožitev in odpor proti mačkam, čeprav bi bil ta odpor brez vsake nade. Tedaj bi morale sodelovati v borbi vse miši, tudi one, ki so hotele same sebe žrtvovati, da rešijo druge. To bi storile vsekakor ne radi koristi, temveč iz višjih nagibov. To je moje stališče. Moja naloga kot človeka, ki ustvarja mir, je v tem, da se odločno drži metod nenasilja in vodi boj za dosego svobode. Ako Indija na ta način doseže svoj cilj, bo vsekakor to ogromnega pomena za svetovno mirovno delo. Naši evropski prijatelji, nasprotniki vojne, bi izvršili veliko dobro delo, ako se jim posreči ustvariti v Evropi tako javno mnenje, ki bi prisililo Anglijo, da preneha z nasilno politiko v Indiji.

V drugem pismu Gandi opravičuje one, ki so se odločili, da se branijo z orožjem v roki, kar je Čertkova silno ogorčilo. »Ne morem ti povedati, piše Čertkov Gandiju, kako silno me žalosti, ker dajete s svojim kompromisnim zadržanjem napram vojni orožje v roke onih, ki opravičujejo ubijanje.« Čertkov pristavlja dalje, da pričinja prava ljubezen tam, kjer človek ljubi onega, ki ga sovraži in ki bi mu mogel storiti tudi kaj zalega. Samo taka ljubezen je prava. Človek s sovraštvom v duši je najbolj nesrečen človek na svetu. Zato tudi človek, ki je res prežet božje ljubezni, ne preneha ljubiti onega, ki ga sovraži.

Na te radikalne dokaze pa odgovarja Gandi, da morejo imeti propovedniki miru in resnice razne nazore o vojni, ker izvira ta razlika pač iz komplicirane ljudskega karakterja.

Rodbinska tragedija u Budimpešti

V hotelu »Metropole« se je odigrala včeraj krvava tragedija. 24letni Ladi-slav Kovacs, ki je vzel v najem večje posestvo, je ustrelil svojo mlado ženo Izabelo Vogel, s katero se je poročil šele pred nekaj dnevi, nakar je pogнал še sebi iz lovske puške kroglo v glavo ter je obležal na mestu mrtev. Na pomoč došli rešitelji so mogli ugotoviti le še smrt zakonske dvojice. Kovacs je zapustil več pisem, iz katerih je razvidno, da je bil v obupnem gmotnem položaju. Pred kratkim je prišel v konkurz in je bilo uvedeno proti njemu tudi kazensko postopanje. Zakonska dvojica se je zato odločila, da gre prostovoljno skupno v smrt.

Usoda med vojno zakopane zaklada

Francoski listi poročajo o redki zgodovini z dragocenimi biseri in cekini napolnjene škatle, ki jo je neki nemški polkovnik med svetovno vojno zakopal pri Orehiesu v Franciji. Pri lastniku neke parcele se je namreč zgledil elegantno oblečen Nemec in izrazil željo, da kupi dotično parcelo. Lastnik je ponudbo odklonil, nakar je Nemec končno pri-znal, zakaj se je pravzaprav odločil za nakup parcele. Zvedel je, da je zakopan tamkaj zaklad, ki ga je zaupal zemlji njegov oče, ki je služil kot polkovnik v nemški armadi. V svoji oporoki ga je oče imenoval za glavnega dediča in natančno navedel kraj, kje je zakopan njegov zaklad. Ko je Nemec končno uvidel, da lastnik zemljišča ne proda pod nobeno ceno, je obljubil, da podari

občini 100.000 frankov za občinske uboge, ako se mu dovoli, da išče zakopani zaklad. Pod temi pogoji so se res sedaj že začela izkopavanja, ki pa bodo trajala precej časa. Kajti drevo, katero je pokojni polkovnik označil na orientacijski karti kot kraj, kjer je zaklad zakopan, je med vojno izginilo in bodo morali sedaj šele ugotoviti, kje je poprej stalo.

Bajen zaklad Inkov najden

NEWYORK, 23. septembra. V Ar-dah v Južni Ameriki so našli zaklad Inkov v zlatu in biserih, ki predstavlja bajno vrednost. Straži ga sedaj voljaštvo, ki bo spremljalo tudi prenos v ameriško zakladnico. Zaklad so zakopali Inki, ko je španski vodja Pizaro umoril njihovega kralja Alta Hualpo. Indijanci so že meseca novembra prišli v Alansi našli okostnjake, ki so pokazali sledove za zakladom. L. 1553 je Hualpa obljubil Pizaru, da mu pokaže zaklad, če ga pusti pri življenju. Bil pa je umorjen, čeprav je izročil Pizaru ogromen zaklad zlata in bisero-v.

Ureditev Plitvičkih jezer.

Direkcija šum na Sušaku je izdelala regulatorni načrt za Plitvička jezera in ga predložila ministru za šume na odobrenje. Načrt bodo začeli takoj izvajati, v prvi vrsti glede cest, tako da se bo na spomlad lahko pričelo z gradnjo vil in z regulacijo parlij za hotelom Velebit. Ministrstvo za šume je dalo tudi odobrenje za ureditev novih jam, zlasti jame Golubinja, v kateri bodo zgrajeni viadukti in stopnice. Vsa regulacijska dela se bodo na spomlad intenzivno nadaljevala.

„Čarovnica Walstreeta“

V Newyorku je nedavno izšla biogra-fija gospe Hetty Green, imenovane »čarovnica Walstreeta«, ki je bila v Ameriki na glasu najbolj bogate in najbolj skope žene na svetu. Kljub svojemu velikemu bogastvu je živela slabše ko najslabša beračica, in vedno si je domišljajala, da njeni sorodniki mislijo samo na to, kako bi jo ubili. Kot gost ni nikjer nič jedla ali pila, prepričana, da je vse zastrupljeno, kar ji ponujajo. Ni imela niti pravega stanovanja, iz strahu, da bi kdo vlomil in jo ubil. Spala je vedno sedaj pri eni sedaj pri drugi revni ženski, ki so hodile okrog kot postrežnice, perice in podobno. Nikdar pa ni spala pri eni dve noči zapored. Vedno je imela seboj samovar, žlico in vilice in nekoliko jajc, ki si jih je kuhala. Nikdar je ni bilo v gostilni ali na plesu ali na letovišču, pač pa je vsak dan bila na borzi. Imela je posebno dober nos pri borznih spekulacijah in kadar so drugi zgubivali, je ona dobivala. Čudne njene sposobnosti na borzi pri spekulacijah so ji tudi prinesle ime »čarovnice iz Walstreeta«. L. 1926 je umrla, tik pred veliko svetovno finančno katastrofo. Čudno je bilo, da je takrat vse njeno imetje nenadoma izginilo in je vse iskanje bilo brezuspešno. Končno so se ljudje pomirili z mislijo, da je ona sama trosila vesti o svojem bogastvu, v resnici pa da ga ni imela. Te dni pa so v mali mansardi, v siromašnem predmestju Newyorka, odkrili imetje stare čarovnice. Bančne knjižice, čekovne knjižice, bankovci, vse je bilo lepo in urejeno všito v neki matraci, v velikem cvetličnem loncu pod tanko plastjo zemlje pa je bilo na tisoče zlatnikov, v veliki vreči, napolnjeni z jajci, pa so našli vrednostnih papirjev za milijon dolarjev. Iz zapuščenih beležk so razbrali, da je imetje, ki ga je dobila od očeta, popetorila. V mansardi so našli vrednosti za 100 milijonov dolarjev.

Macdonald o radio-sportu

Britansko radio-udruženje je objavilo število dovoljenj, izdanih za radio-aparate. Dozdaj je izdanih 3.363.000 dovoljenj, izven onih, ki so izdana slepcem. Potemtakem je krog 15 milijonov radio-poslušalcev. V provinci prideta na vsake tri hiše po dva radio-aparata. Te dni je v Londonu odprta velika radio-izložba. Ob priliki otvoritve je min. predsednik Mac Donald poslal prirediteljem razstave sledeče sporočilo: »Radio bo v bodočnosti zlasti v mednarodnih odnošajih igral eno najvažnejših vlog. Nagli razvoj te nove sile nad naravo nam odpira nove velike možnosti i v kulturnem i gospodarskem pogledu. Naša naloga je, da se s tem čim bolj okoristimo«. Na razstavi je krog 400 paviljonov, v katerih je raznih radio-aparatur v vrednosti ene in ene tretjine milijarde dinarjev.

Še vedno iščejo Atilov grob

Zgodovina pravi, da se je hunski kralj Atila dal zakopati v trojni rakvi: zlati, srebrni in železni. Njegov grob je baje skrit na dnu reke. Vsi, ki so rakve polagali v grob, so bili ubiti, da bi mesto Atilovega groba za večno ostalo tajnost. Zgodovina ve tudi že poročati o mnogih, ki so iskali Atilov grob. Najbolj vztrajno se je prijel te naloge madžarski veleposestnik Beleznai, ki je dobil od budimpeštanske vlade dovoljenje, da sme iskati zagonetni grob v strugi reke Zagyny. Beleznai hoče tok reke peljati drugam in v izsušeni strugi izvršiti izkopavanja. Atilov grob išče Beleznai v tej strugi na podlagi dokumentov in podatkov, ki jih čuva v največji tajnosti. Smo radovedni, ali bo Beleznai imel več sreče nego mnogi njegovi predhodniki pri iskanju Atilovega groba.

Nova velika električna centrala v Srbiji.

Uprava mestne občine Niš gradi v takozvani Sičevački klisuri, vzhodno od Niša in Niške banje, veliko električno centralo. V zvezi s tem se gradi tudi tramvajska proga iz Niša do Niške banje. Električna iz Sičevačke klisure bo služila za razsvetljavo mesta in za pogonsko silo v industrijskih podjetjih.

Sport

Mariborski zimsko-sportni podsavez, službeno.

Seja zastopnikov klubov oz. društev MZSP bo v četrtek, dne 25. sept. ob 20. uri v hotelu »Orel«, III. nadstropje. — Tajnik.

Male sportne vesti.

V Berlinu se je vršil lahkoatletski miting, ki je končal s prav lepimi uspehi. Na 5000 m je zmagal Finec Nurmi s 14:58, na 1500 m Francoz Ladonmegie s 3:53.7 ter je potisnil Nemca dr. Pel-tzerja, ki je rabil 3:59, na drugo mesto. V kopju je Finec Järvinen s 66.88 m zasedel prvo mesto, dočim je v skoku v daljavo zmagal Köcherman s 7.38 m. Mitingu je prisostovalo 40.000 gledalcev.

Jakšič, znani vratar beogradskega Soko in naš reprezentančni vratar v Montevideu, je ob priliki svetovnega prvenstva sprejel ponudbo angažmaja od newyorškega Hakoah in bo že v oktobru nastopil za novi klub.

Naš tenis-prvak Franjo Schaffer (Hašk) je na mednarodnem tenis-turnirju v Starem Smokovcu (ČSR) dosegel prvo mesto in sicer je porazil v finale Menzela 8:6, 1:6, 6:3, 6:4.

Finalna tekma za pokal JNS med Saškom (Sarajevo) in Sandom (Subotica) se bo odigrala v Zagrebu.

Millijon dolarjev za nov želo-dec

Največji bogataš sveta John D. Rockefeller, ki je nedavno doživel 91. leto življenja, je pred 30 leti bil v zelo slabu koži in malo je manjkalo, da mu niso zazvonili — zagorski zvonovi. Takrat je Rockefeller obljubil milijon dolarjev zdravniku, ki mu »da nov želo-dec«, to je povrne zdravje. Zakaj milijonar je težko obolel na želo-decu. Tedaj je prejel zdravniški nasvet, za katerega sicer menda ni plačal milijon dolarjev, pač pa ga je slušal: odšel je v zatišje in z rednim delom v trgovini ter s strogo di-jeto si je ozdravil želo-dečno bolezen. Cela leta je užival samo mleko in suho sadje ali sočivje. Rockefeller pa je bil svetovalcu hvaležen za ozdravljenje. Moč, kojege kapitalistično brezobzirnost v prejšnjih letih je mnogo ljudi preklinjalo, se je spremenil v največjega človekoljuba sveta. Ustanovil je zavod za zdravniška raziskovanja, kar je pa bil le početak v dolgi vrsti njegovih ustanov za znanstvene in kulturne svrhe. Do danes je razdelil Rockefeller nad eno milijardo dolarjev v navedene svrhe.

Vatikanski nogometaši

Tudi Vatikan se ni mogel upirati sportnemu napredku, zlasti odkar ina papež obnovljeno svojo vatikansko državo. Mlajši vatikanski uradniki in služe, člani papeževe telesne straže, gasilci itd. so ustanovili sportni klub. Član prvega italijanskega nogometnega moštva »Roma« je prevzel vežbanje vati-kanskih sportnikov. Vatikanska uprava jim je oddelila lepo mesto kot igrišče. Vatikanski nogometaši bodo vstopili v Zvezo italijanskih nogometnih klubov, ne pa tudi v mednarodno. Tako bomo pričeli v sportnih rubrikah tudi čitati: »Vatikan zmagal« ali »Vatikan poražen«.

Konferenca o podonavski ploovitbi.

Iz Beograda javljajo, da se bo verjetno koncem meseca vršila v Bukarešti konferenca predstavnikov podonavskih držav Rumunije, Češkoslovaške, Jugoslavije, Madžarske, Avstrije in Bolgarske, ki bo razpravljala o tehničnih problemih donavske plovitve ter o možnosti gospodarskega sodelovanja podonavskih držav. Za konferenco vlada v gospodarskih, zlasti agrarnih krogih centralne Evrope veliko zanimanje.

Batjova tovarna tudi na Madžarskem.

Glasom poročil madžarskih listov bo češkoslovaški »kralj čevljev« Batja zgradil veliko tovarno čevljev tudi v bližini Budimpešte in drugo v Györu. Obe bi zaposlili 7000 delavcev. Madžarski nacionalisti so inscenirali kampanjo proti tej nameri.

K. M. Čapek - Chod:

Jindri

Roman. — Iz češčine prevel dr. Fran Bradač.

69

Od mrtvih vstali tovariš in nenadejana nepravda mati, to je bilo za reveža nekam preveč raztresenosti za enkrat. Eno uho je poslušalo Lojzeta in drugo... Z nepotrpežljivostjo slepcev, ako ne slutijo, kaj se okoli njih godi, je vzklíknil:

»Sestra Edith?»

»Če misliš to taščo, ki je odšla, potem je proč!« je opozarjal Lojze v ležernem tonu.

»Torej si še na svetu, Lojze!« se je obrnil k svo-
jemu prijatelju, da bi nekaj rekel.

»No, res se lahko reče, da zopet,« je odgovoril Lojze, »čeprav se mi je nekoč bolni prst celil teden dalj, kot tale moja rana, ki je šla skozi celo štature, tule tja in tod ven... Sreča za me, da je bilo to tako iz bližine, komaj na dvajset metrov in da sem imel samo platneno bluzo; bržko se je izkazalo, da ne manjka niti na bluzi niti na srajci nobene nitke, sem igro dobil; gladki strel skozinsko in čista rana, v štirih tednih sem na nogah in lahko bi bil vstal že pred tednom, ko bi me bili pustili...«

Tiho...

»Strel iz večje daljave, ko se začne krogla že motati, so hujši,« je rekel Lojze, »to bi danes najbrže ne sedel tukaj.«

Tudi na to Jindra ni odgovoril.

»Toda strgalo me je to; danes bi me ti že lahko nesel, Jindra!« je nadaljeval Lojze, ne da bi ga slep-
čeva brezbriznost le količkaj žalila.

A vendarle se mu je posrečilo, da ga je prebudil iz njegove zamišljenosti.

»Jezus Marija, Jindra!« je izpregovoril hipoma slavnostno. »Ali veš, kaj? Da je že konec vojne! Na-
ši fantje so to odločili; beže s fronte na obe strani;

kar ni prebežalo sem k nam, je že na begu domov. Tukaj in v Franciji delajo češki legionarji čudeže. Fant, morda pojdemo v osmih dneh domov. Tukaj nas je več, kot si misliš!«

Lojzetov glas je zvenel kakor fanfara, vzravnal se je in dvignil glavo.

— Moj Bog! — kako je podoben vohajočemu slepemu konju, tudi nozdrve mu igrajo — je pomislil Lojze.

Ali zdajci se je Jindra zopet sključil, povesil gla-
vo še nižje kot prej, jo stisnil med pesti, ki so bile tako stisnjene, da so na njih izstopili beli sklepi.

Kajti domov, to je za Jindro tja, kamor bi naj-
rajši dospel čim najpozneje.

III.

Povratek.

Nikakor ne že v nekoliko tednih, ampak šele čez
nekoliko mesecev se je zgodilo, da so na poslednji postaji ob meji nevtralnega pasa izstopili iz skupnega kupeja vlaka, ki je prišel od juga, strožnica v ame-
riški uniformi, dva vojaka, od katerih je imel eden prevezo na očesu: Jindra, Lojze in sestra Edith, in sedli v velik siv avtomobil pod ameriškim praporom, ki naj jih popelje dalje na sever.

Jasno je, da se je moralo, preden je prišlo do sporazuma glede tega skupnega potovanja, med Jin-
dro in njegovo takorekoč že iz tuje roke nepravdo materjo marsikaj zgoditi in sta morala o marsičem govoriti, da je prišel Jindra na misel tak predlog, da ga je stavil, in da je bila z njim zadovoljna soproga njegovega očeta.

Pred vsem je bila za to nujno potrebna izpoved sestre Edith, in ta se je izpovedala kos za kosom; vsakokrat si je natanko izprašala vest, saj ni prav lahko priznati sinu svojega soproga krivdo, zaradi katere sta se ločila z njegovim očetom.

Ko je Mabel, nekoč tako krasna, bežala kakor blazna pred Lojzetom in še bolj pred svojo strašno z-
moto, bi bila morda tekla na konec sveta, da bi se

nikoli več ne sešla z njim, ki ga je tako dolgo sma-
trala za svojega prvega moža, čeprav je bil njegov sin — ko bi ne bilo neodoljive sile, ki ga je zopet vlekla k njemu.

Kajti čutila se je v takem razpoloženju, kakor-
šnega še ni doživela nobena žena na celim svetu in ga ne bo.

Zvedavost, eden glavnih principov ženstva, ni bil nikdar bolj razdražen kakor — v tem primeru, v katerem je železno nujnost, izvedeti, najosebnější življenjski prospek stopnjeval do manije »naj velja, kar hoče«.

Dve stvari je ugotovila, ne da bi bi bila morala preveč premišljati in se truditi, namreč, da je njen oskrbovanec sin Henryja Pawaka, ki ga tako usodno pozna, in da je svojemu očetu čudovito podoben, ta-
ko da ga je z njim zamenjala, in ko je površ še pre-
čitala njegovo ime na deščici nad posteljo, je omed-
lela!

Če pa šteje leta, odkar sta se ločila s soprogom, ki ga je spoznala kot prav mladega študenta bra-
tranca, in se vanj zaljubila tisti večer po veslarski tekmi med Oxfordom in Cambridgom, bi mogel biti njegov sin, ko bi se bil oče oženil takoj po svojem povratku v domovino — k večjemu štirinajst, pet-
najst let star!

Toda kateri krempelj ljutega kesanja in bolesi, ki je popadel njeno srce, ko je zopet videla domne-
vanega soproga, je bil najbolešnejši in je šel naj-
globlje?

Bil je to nele pomislek, da je izgubil vid, ampak tudi bolešno strmenje nad tem, kako se je postaral in sešel, sočutje, ki je bilo zelo slično davni ljubezni, ki jo je sunila na kolena pred njim med srce trga-
jočo igro z briljantom, ki je bil nekoč okras turbanu nad bronastim čelom polkovnika domorodnih indijskih sulicarjev.

Nihče drugi ji ni mogel rešiti te uganke kot ugan-
ka sama, t. j. sin Henryja Pawaka, najbolj nena-
den človek, kar jih je kdaj srečala v življenju.

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«, X

Lepo solnčno opremljeno sobo oddam dvema gospodoma s hrano ali brez, Slovenska ulica 12, A. P. 2699

Velika zaloga kuhinjske posode,

Hišne in kuhinjske potrebščine vseh vrst. — Vsaki gospodini znana prvovrstna emailirana posoda znamke »Herkules«, la aluminijeva litoželezna in posteklena posoda. — Nadalje mline za meso, orehe, kavo, mak in poper. — Tehnične za kuhinjo in mero-
preizkusne za trgovce z uteži. Ribeže ravne, okrogle, polokrogle in oglate. Lopatice za oglje, pepel in smeti, Sita, deske za testo in valjarje. — Likalnice. — Razne oblike za vsakovrstno peci-
vo. — Kutije za špecerijo in dišave. — Kotličke in šibe za sneg. — Solnike, kangle za mleko, cedila za juho, čaj, te-
sto in salato. — Vedrice, umivalnice in vrče. Nočne posode. Stiskalnice za ocvirke in krompir. — Samovare »Phöbus« in druge vrste. — Škafe okrogle in ovalne. — Lonce za kuhanje perila in perilnice. — Jedilno orodje in žlice vseh vrst. — Jedilne servi-
se iz porcelana raznih izpeljav. — Ku-
hinjske garniture iz kamenine in por-
celana. — Krožnike iz porcelana in kamenine. — Umivalne garniture in vse vrste steklene robe ter pletene košare in cekarje. Obče znana speci-
jalna trgovina s kuhinjsko posodo A. Vicel se nahaja sedaj samo v Gosposki ulici št. 5. XXX

Gramofone popravlja precizno le me-
hanična delavnica JUSTIN GU-
STINČIČ, Maribor, Tattenbachova
ulica 14. Istotam velika izbira naj-
boljših gramofonov znamke »Co-
lumbia« in gramofonskih plošč. 602

Vinski sodi,
večjo množino ali posamezne po 3, 4,
7, 10 do 80 hl, kakor tudi razne kle-
tarske potrebščine in stroje takoj po
ugodni ceni prodam. V najem oddam
dve izborni vinske kleti. Gjuro Val-
jak, Maribor. Kino Union. 2695

Gostilničarji pozor!

Pristno ljutomersko staro vino, izbor-
ne kvalitete, razprodajam po Din 5 li-
ter, Gjuro Valjak, Maribor, Kino
Union. 2694

Restavracija v Zagrebu

na najboljšem prostoru v centru z
vsem inventarjem in dolgoletno po-
godbo se takoj prodaja. Samo resni re-
fektanti od stroke naj se javijo na
naslov Gjuro Valjak, Maribor, Kino
Union. 2696

Prazne zaboje
proda Drago Rošna, Maribor, Vetrin-
ska ulica 26. 2704

Pristni perzijski plašč
(priložnostni nakup), plašči, obleke,
čevlji za moške, dame in otroke, po-
hištvo, okvirji itd. Starinarna Peteln.
Maribor, Orožnova 1. 2703

Sobi v vili pri parku,
ena za eno, druga za dve osebi, od-
dam. Trubarjeva ulica 11. I. nad. 2709

Lepa namizna jabolka,
pol violina in ¼ violina, vrtno seno,
monga (Wäschrolle), železen lijak, se
prodajo Trubarjeva ulica 11, I. nadstr.
2708

Dve veliki sobi

v sredini mesta, pripravi za odvetni-
ško pisarno ali nekaj sličnega, oddam
v najem. Naslov v upravi lista. 2706

Učenec

s predpisano šolsko izobrazbo se
sprejme takoj pri tvrdki Karol Jančič,
Maribor, Aleksandrova cesta št. 11.
2700

Lepo stanovanje

s tremi sobami v sredini mesta oddam
takoj v najem. Naslov v upravi lista.
2705

Sprejemem dijaka

nižješolca na dobro oskrbo, soba
skupno z domačim dijakom drugošol-
cem. Naslov v upravi lista. 2710

Dobri tesarji

se sprejmejo pri gradnji dupleškega
mostu. Vprašati pri Franjo Spes, grad-
beno podjetje, Tržaška cesta. 2711

Proda se

trgatev grozdja

s trsa v velikih vinogradih
pri Framu.

Pojasnila da odvetnik

Dr. Kimovec Ivan
Maribor, Sodna ulica 14.

Pošten in zanesljiv hlapec

išče boljše službe k dvema konjema
v Mariboru ali Celju. Naslov v upravi
lista. 2686



Sladki vinski mošt,

portugalka liter 12 Din, pridelek 1929,
rdeči šilher liter 12 Din, pristni pe-
krčan-mozlec, Din 16, pekrčan-rizling
Din 20 točl Senica, restavracija
»Plzenski dvor«, Tattenbachova ul. 5.
2707

Zahvala

Za mnoge dokaze sožalja, ki sem jih
sprejel ob nepričakovani izgubi svoje
ljubeznive in nenadomestljive žene

Marije Peklar

ter za mnogoštevilno spremstvo žalujo-
čih domačinov, sosedov, kakor mešča-
nov na njeni zadnji poti, izrekam vsem
svojo najlepšo zahvalo, posebno pa še
preč. duhovščini pod konduktnim vod-
stvom č. g. kanonika Čížeka iz Jarenine
in č. g. priporja očetov dominikancev iz
Gradca, nadalje šolski mladini pod vod-
stvom cenj. učiteljstva, gg. orožnikom,
domačemu pevskemu zboru in vsem osta-
lim. Posebna hvala pa še gre č. g. kano-
niku Čížeku in g. učitelju Cvetku za
ganljiv nagrobni govor.

Sv. Jakob v Slov. gor., dne 22. sep-
tembra 1930.

Dominik Peklar, žalujoči sopro.

Šolske torbice

in nahrbtnike v veliki izbiri priporoča

Ivan Kravos

Aleksandrova cesta 13.

Srečke za IV. razred 20. kola

dobe igralci v upravi »Jutra« in »Večer-
nika«, Maribor, Aleksandrova cesta 13.
Neigralcem še nekaj srečk na razpolago!

Solske knjiige in potrebščine

kupite najboljše in najceneje v knjigarni

Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova cesta šte. 13

Pri skupnem naročilu primeren popust!

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: FRAN BROŽOVIC v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.